

Sygn. akt III AUz 65/16

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2016r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Antonina Grymel
Sędziowie :	SSA Lena Jachimowska
	SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania A. A. (1) (A.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ustalenie ustawodawstwa właściwego

w związku z zażaleniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 25 stycznia 2016r. sygn. akt IX U 778/15

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie.

/-/SSA L. Jachimowska /-/SSA A. Grymel /-/SSA G. Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUz 65/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

W pisemnych motywach postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, iż decyzją z dnia 3 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że do A. A. (1) w okresie od 1 maja 2009r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ma zastosowanie ustawodawstwo polskie, w uzasadnieniu podnosząc, iż informacja o zastosowaniu polskiego ustawodawstwa do powyższego okresu została przekazana do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, która nie wniosła zastrzeżeń do przedmiotowego ustalenia zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu i Rady nr

883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wymieniona instytucja pismem z dnia 12 marca 2015r. poinformowała, iż istnieją wątpliwości co do zatrudnienia ubezpieczonej, jak i działalności firmy na terenie Wielkiej Brytanii.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany poprzez ustalenie, że podlega w zakresie ubezpieczeń ustawodawstwu brytyjskiemu. Zaznaczyła, iż na okoliczność wykonywania pracy w Wielkiej Brytanii przedłożyła szereg dokumentów, m.in. dowód opłacania składek ubezpieczeniowych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z przyczyn jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podniósł, iż przedłożone umowy o pracę oraz raporty miesięczne (payslip) nie potwierdzają faktycznego wykonywania pracy. Brak jest natomiast dowodów potwierdzających pobyt, takich jak rachunki potwierdzające koszty utrzymania, dowody opłat za media, itp.

Sąd I instancji podał także, iż w dniu 26 października 2015r. do organu rentowego wpłynęło pismo brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej HMRC z dnia 13 października 2015r., w którym instytucja ta zwróciła się do ZUS o spowodowanie uzupełnienia przez skarżącą formularza C8421. HMRC zażądała m.in. wskazania wszystkich okresów spędzonych przez nią na terenie Zjednoczonego Królestwa i Polski, z podaniem okresów zarobkowania i pobytu wypoczynkowego, a ponadto dokumentów potwierdzających podróże pomiędzy tymi krajami, a także o wskazanie sposobu rekrutacji u brytyjskiego pracodawcy, sposobu dokonywania płatności wynagrodzenia oraz dokumentacji potwierdzającej pobyt.

Jak wynika z oświadczenia pełnomocnika ubezpieczonej, złożonego na rozprawie w dniu 25 stycznia 2016r., ubezpieczona wyjechała do Wielkiej Brytanii w celu złożenia żądanej dokumentacji oraz wyjaśnienia powstałych wątpliwości.

Przechodząc do rozważań Sąd Okręgowy przypomniał, iż zgodnie z treścią art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Jak wynika ze zgromadzonych dowodów toczy się w sprawie ubezpieczonej postępowanie wyjaśniające dotyczące kwestii objęcia jej ubezpieczeniem z tytułu świadczenia pracy u brytyjskiego pracodawcy.

W ocenie Sądu, niewątpliwie rozstrzygnięcie powyższej sprawy będzie miało istotny wpływ na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji, co uzasadnia zawieszenie niniejszego postępowania.

Zażalenie na przedstawione postanowienie wniósł organ rentowy.

Powołując się na zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zawieszenie postępowania, będące konsekwencją błędnego przyjęcia, iż zaistniały przesłanki do zawieszenia postępowania określone w tym przepisie, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu podniósł, iż wskazana przez Sąd I instancji podstawa zawieszenia postępowania zachodzi, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Tylko z uwagi na toczące się postępowanie sprawa może być zawieszona. Odmienne niż w przypadku postępowań administracyjnych, karnych i dyscyplinarnych, kiedy sąd może wyznaczyć stronie odpowiedni termin na wszczęcie takich postępowań lub sam zwrócić się do właściwego organu, w przypadku postępowania cywilnego, warunkiem sine qua non zawieszenia postępowania jest to, aby mające prejudycjalny charakter postępowanie zostało skutecznie wszczęte. Skoro postępowanie takie nie toczy się, zbędne jest badanie ewentualnych zależności pomiędzy postępowaniami (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 marca 2013r., I ACa 98/13).

Organ rentowy stwierdził również, iż zawieszenie postępowania ze względu na zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku innego postępowania cywilnego wchodzi w grę tylko wtedy, gdy postępowanie to jest już w toku. Zastosowanie normy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. jest usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy pomiędzy przedmiotami obu prowadzonych równocześnie postępowań sądowych zachodzi zależność prejudycjalna mająca miejsce wówczas, gdy orzeczenie

zapadłe w innej sprawie wchodzi w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w tym, gdzie zależność się wyłoniła (Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 12 grudnia 2014r., I ACa 1293/14). Zawieszenie postępowania nie miało w zamyśle ustawodawcy stanowić instrumentu do uzyskiwania dowodów na potrzeby innych spraw (Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z dnia 29 kwietnia 2005r., I ACz 438/05).

Skarżący zarzucił nadto, iż Sąd Okręgowy nie wskazał, jakie postępowanie (sądowe) dotyczące objęcia odwołującej ubezpieczeniem brytyjskim prowadzące do rozstrzygnięcia tej kwestii miałyby być aktualnie prowadzone, a jego wynik stanowić prejudykat w aktualnie rozpoznawanej sprawie, w szczególności by zostało wydane przez instytucję brytyjską rozstrzygnięcie, stanowiące przedmiot postępowania odwoławczego. Sam fakt prowadzenia czynności wyjaśniających przez instytucję brytyjską, prowadzenia takiego postępowania nie oznacza. W konsekwencji zawieszenie postępowania ze wskazaniem na inne postępowanie, które nie toczy się, uznać należy za błędne i jest samodzielną podstawą uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. dający sądowi możliwość zawieszenia postępowania w określonych przypadkach nie oznacza pozostawienia kwestii zawieszenia postępowania dowolnemu uznaniu sądu, lecz nakłada na sąd obowiązek rozważenia, czy w konkretnej sprawie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające celowość zawieszenia postępowania (Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 października 1980r., IV PZ 62/80).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie organu rentowego zasłużyło na uwzględnienie.

Stosownie do treści powołanego przez Sąd I instancji, jako podstawa zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie, art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. - sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Po myśli z kolei art. 1 k.p.c., Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego Kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne).

Wskazana w cytowanym art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. podstawa do zawieszenia postępowania zachodzi więc jedynie wówczas, gdy rozstrzygnięcie konkretnej sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego, tj. dotyczącego spraw cywilnych w rozumieniu art. 1 k.p.c., zaś zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005r., V CK 407/05, LEX nr 462935). Tym samym zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. powinno nastąpić nie tylko wówczas, gdy przemawiają za tym względy celowości i interes strony, ale i występuje stosunek prejudykalności, co oznacza to, iż orzeczenie, które ma zapaść w innej sprawie powinno stanowić przedsąd dla rozpoznawanej sprawy a jego treść, pośrednio - przez powagę rzeczy osądzonej - kształtować treść rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012r., III CSK 42/12, LEX nr 1293774).

Jak słusznie zarzuca skarżący, prowadzone przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową postępowanie wyjaśniające w zakresie podlegania przez A. A. (1) w sferze zabezpieczenia społecznego ustawodawstwu brytyjskiemu jako właściwemu, w żadnej mierze nie odpowiada pojęciu innej sprawy cywilnej, w rozumieniu powołanych przepisów k.p.c., uzasadniającej zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie do czasu jej zakończenia, co czyni zaskarżone postępowanie oczywiście bezzasadnym.

Z przedstawionych względów, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/-/SSA L. Jachimowska /-/SSA A. Grymel /-/SSA G. Pietrzyk-Cyrbus

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP